

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 7.

ANULU XXIV.

Sabiuu 22 Ianuariu (3 Febr.) 1876.

Telegrafulu 'ese Duminea si Joi' a la fie-care d'oue septemani cu adansulu Foisioerei — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adreseate câtra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirin, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

+

Franciscu Deák

Namque orbis terrarum divitias accipere nolo pro patriae caritate.

De Vita excell. imp.

Ungari'a este astadi in doliu! Si are cuventu sa fia, pentruca Atlantulu care a purtat'o singuru pre umerii sei mai d'oue diecenie si a ferit'o de multe si mari fatalitati, jace fara de suflare si preste cate-va momente va fi inghititu de mormentulu.

Unu fenomenu politicu raru in tempurile nostre moderne a fostu acel'a, pentru care doliulu se incepe susu in palaturile regale si se termina in colib'a cea din urma. Elu, investitu cu o simplitate, cum cetimu despre unii barbati illustri din tempulu classicitatiei antice, a pusu iubirea patriei si natiunei sele mai pre susu de tote bogatiile pamentului si cu arm'a acest'a a cuceritu tote inimile celoru mari si a castigatu tote inimile celoru mici si intr'unu tempu de d'oue diecenii a concentratu tota viet'i'a natiunei magiare si a patriei sele Ungari'a in persón'a sea.

Si lucru admirabilu! nu purpuru dinasticu, nici lustrulu aristocraticu l'a radicatu la inaltimea celui dintaiu barbatu alu Ungariei. Impregiurarea ca atatu inim'a câtu si capulu a fostu la loculu lor, l'a pusu, dupa o scóla indelunga, la acelu locu sublimu pre care l'a gasitu finea vietiei sele.

Viet'i'a lui 'politica nu se incepe cu deceniile din cestiune. Spiritulu lui a inceputu a luminá in intunerculu trecutulu inca inainte de an. 1840, tempulu pregatitoriu pentru evenimentele cele mari din patria si din Europ'a, dela 1848. Pre atunci Deák erá numai in sirurile combatantiloru, inse in fruntea acelei partide, care luptá pentru progresu si activitate si pentru successiv'a delaturare a privilegielor. Spiritulu lui avú inse sa tréca prin fazele unei lamuriri, cari sa-lu faca aceea ce deveni mai tardiu. Ací atingemu in trécatu persecutiunile ce avú sa le suferé din partea nobilimele mici, togm'a pentru successiv'a delaturare a privilegielor si in fine portfoiulu ministeriului de justitia din 1848, sub presidiulu lui Battyani. Desamagirea ce i o pregetisa zelulu seu patrioticu si de dreptate l'a facutu sa se retraga unu tempu de pre aren'a publica si sa apará ierasi cându valurile amenintiau Ungari'a si cându Ungari'a l'a remuneratu cu demnitatea ministeriale. Numai patriotismulu l'a adusu ierasi pre aren'a luptei politice. Pusetiunea lui in ministeriu a fostu forte grea. Elu cautá in tempulu acestu agítatu de ómeni fara prevedere politica sa modereze si sa impedece rostogolirea Ungariei in abisulu, in care cadu in 1849, inse pre atunci fara succesu. Sgomotulu nestemperarei a fostu asiá de mare, incatu ori-ce voce, ce exprimá ratiune, erá neaudita si absorbita de tumultulu celu mare. Ce erá sa faca? decatu, cá sa nu fia responsabilu cu consciinti'a sea de pecatele connatiunaliloru sei, sa se retraga de nou dela orice activitate politica. Tempulu celu din urma alu revolutiunei l'a petrecutu acestu mare barbatu, darain a d'ou'a retragere dicendu-si póte si elu: „*flere possum sed juvare non.*“

Mai bine de unu deceniu Deák petrece sub nivelulu evenimentelor. La 1861 a datu ierasi semne de vietia; dar' semnele aceste atát'a au fostu de puternice, incatu tota atentiunea connatiunaliloru sei a fostu indreptata asupra si mai pre urma concentrata in trespulu. Erá si cauza sa fia.

Deák de acum, lamuritu prin invetiaturile vietiei erá in multe privintie altulu, se deosebea de celu inainte de 1848. Celu de atunci inca nu erá cu totul deosebitu de câtra cele pamentene si de aceea lu vedemu pre fotoliulu ministerialu. In chiarificatiunea sea cea noua nu mai gasimu intr'ensulu nimic'a decatu idealulu patriotismului. „Eu nu sum decatu unu simplu cetatianu“ dicea elu chiaru si la 1873.

Si dela maxim'a acest'a, carea representa simplitate si superioritate, totu de odata, nu s'a abatutu pâna la finea vietii sele.

Nici posturi inalte, nici titluri maréte, nici orduri illustre, nici viatia splendida, nu avura nici o putere asupra lui. Tote aceste se inverteau in giurulu lui cá nisce planete stralucitóre elu in sa nu mai intrá in sirurile lor nici odata. Cá unu *Fabricius* modernu, locuia in d'oue odai a unui hotelu („Regin'a Angliei“) si ací, in simplitatea locuintiei sele, primea pre rege, pre principi, pre ministri si pre toti cei mari ai tieriei.

Viat'i'a acest'a mare si multu cuprindietória, care a datu viatia la atatea lucruri importante a inceputu pre la finea anului 1872 a se incliná câtra apusulu ei.

Agitatiunile interne, pre cari repositulu le a sciutu cu atát'a taria domolí si infrená in interiorulu seu, voru fi fostu de multe ori in viati'a sea forte agitate. De multe ori, nevedute si nesimtite in afara, voru fi facutu cu atatu mai mare sguuire in laintru si trupulu, acestu vasu fragilu alu spiritului, a resistatu pâna la unu tempu, dara in fine si resistinti'a lui s'a vediu infránta.

Unu morbu, care este mai alu tuturoru ómeniloru mari, a inceputu in anii din urma a róde mai iute firulu vietiei. Defectulu inimei a devenitu morbu greu, carele se termina cu mórtea in népsea de 28 Ianuariu st. n.

Omulu nu este in stare de pune pedeci legiloru firei. Cest'a din urma nu face esceptiuni cu nimenea, ori cine aru fi. Dara dupa calculi omnesci ne este iertatu a ne exprimá dorintie. Deci, fatia cu mórtea acest'a carea o privimu cu totu dreptulu de unu insemnatu evenimentu, amu fi doritu, ca sa se fia mai amánatu si sa lase pre barbatulu perdutu in sinulu natiunei si patriei sele. Pentru ca si pentru natiunea magiara si pentru patria acestu spiritulu puternicu a disparutu pré curendu. Pentru natiunea magiara, dicemu, ca a disparutu pré curendu, pentru-ca numai in d'oue perióde a le desvoltarei patriei sele a pututu fi cu dens'a. In periódulu dintaiu vocea lui fú trecuta cu vederea si patri'a cadu in abisu. In periódulu alu doilea si câstigá valórea de a fi luata in séma si ascultata si patri'a si reluá ierasi pusetiunea perduta. Avé sa urméze periódulu alu treilea, in care sa se reguleze referintiele interne ale patriei asiá ineátu sa se multiamésca toti fiii aceleiasi patrie de ori si ce natiunalitate. Deák a facutu unele mici au-

ticipatiuni si in privint'i'a acest'a, odata la 1867, candu se adresá câtra *magiarii* din Transilvani'a cu cuvintele: „voi o sa ne dati multu de lucru cu pretinsuniile vóstre;“ de altadata candu intr'o desbatere parlamentara vorbí despre multiamirea si spriginirea natiunalitatiloru. Mórtea a fostu mai grabnica de câtu realizarea a partiei a trei'a a problemei sele celei mari ce se parea ca ia incredintiatu provedinti'a. Obstaculile au fostu mai durabile de câtu palm'a vietiei unui omu, de si mare si puternicu in cuventu si fapta.

Dara déca viet'i'a lui a trebuitu sa se supuna legiloru firei, sperámu ca spiritulu lui va remáné intre connatiunali si compatriotii sei, si ceea ce n'a pututu seversá Deák voru seversá urmatorii lui in principii.

Deci, fara de a cautá la natiunalitatea acestui mare si intieleptu patriotu, carele nu numai a invinsu cu puterea argumentelor, dara a si câstigatu, carele nu a invinsu numai pre altii dara s'a invinsu si pre sine, punendu iubirea patriei mai pre susu de tote bunurile lumesci, sa asistámu cu spiritulu si cu inimile nostre la ceremoni'a funebrele din departare si cu aceeasi iubire de patria, de care a fostu insufletitu elu in tota viet'i'a lui, sa pronunciamu celui mai mare patriotu cu pietate unu: Fiai tierin'a usióra si memori'a eterna!

Immormentarea lui Deák va fi astadi. Dupa cele premerse immormentarea va fi imposita.

Ministrulu reg. ung. de culte si instructiunea publica a avisatu pre toti capii bisericesci din Ungari'a despre mórtea patriotulu Fr. Deák.

Escelenti'a Sea Inaltu preasántitulu Archieppu si Metropolitu *Mironu Romanul* a plecatu luni cu trennulu de sér'a la Budapest'a spre a asistá la immormentarea lui Fr. Deák.

Comitele fundulu regiu Mauritiu *Conradu* a plecatu la Budapest'a.

Deputatiuni la immormentarea lui Deák. Universitatea din Clusiu a tramisu la Budapest'a o deputatiune pre carea o compunu: rectorele universitatiei si dela fia care facultate câte unu membru. Cetatea *Clusului* tramite o deputatiune de trei membrii. Cetatea *Sabiului* tramite o deputatiune de trei membri din cetate si doi din districtu.

Foile din capital'a Ungariei fara deosebire de partida dedica umbrei marelui defunctu cuvinte de recunoscintia si simpatia adeverata.

„*Pesti Napló*“ scrie: Nici odata natiunea n'a avutu sa deplanga pre unu reposatu mai mare de cum a fostu Fr. Deák. Dorerea se sbuciuma in tacere si nu póte mesurá pierderea; barbatii se sentiescu orfani, ei sciua ca Ungari'a e orfana, cáci patri'a a pierdutu in Deák pre parintelesu. Stim'a si multiemirea peregrinéza la repositulu dandu-i binecventarea, tier'a se imbraca in doliu si fia-care bisericu se róga pentru sufletulu defunctulu lui Ddieu care a datu din grati'a sea natiunei sele acestu sufletu.

In amaraciunea nostra privimu plini de ingrigire in viitoriu, cáci patri'a nu mai are fia intieleptu. Petrunsi cugetámu asupra sortiei si ne hotarimu a iubi patri'a, a traí numai pentru patrie si a invetiá generatiunile viitórie sa-si iubésca patri'a sea cu credinti'a si virtutea, cu care o a iubit Fr. Deák. Mormentulu ce va ascunde corpulu lui e pentru tiéra unu locu santu, unu altariu, la care se voru rugá si nepotii. Dara spiritulu lui Deák nu-lu stapanesce mormentulu, elu traiesce si va traí aducendu patriei ungueresci viitorulu seu.

„*Ellenör*“ se exprima astfelu: Deák, omulu dreptu, nu mai esiste. Tempurile si periódele vinu si trecu: tempurile nóue producu noi barbati, nóue spirite; tier'a va inflóri si antie'a virtutea a parintiloru va reinviá in stranepoti; unu Fr. Deák nu vomu mai avé. Nu va fi lipsa de marime, de energia, de inimi sante si invapariate, pre câtu tempu providinti'a va fi cu noi; totusi natiunea a avutu numai unu Deák si nu va mai avé altulu. Intr'o mie de ani se nasce numai unu Deák si pentru o natiune numai unulu. Noi nu mai avem unu Deák, mai multu nu putem dice, celelalte le va dice istori'a.

„*Hon*“ termina articulu seu asiá: Pamentulu a nascutu spirite titanice, cari au navalitu asupra ceriului, in fruntea asaltoriloru stá F. Deák, in mânilé sele falfaiá stindardulu, elu a luminatu drumulu. Acum acest'a lumina s'a stinsu pentru totu-déun'a, cu tote aceste noi credemu, ca vomu ajunge in pamentulu promissiunei. Lupt'a ce amu luptatu conlusi de densulu, a fostu o iliada ungueresca, unu Omeru unguerescu sa o descrie, noi inse ne incercámu sa rabdámu amar'a lovitura ce a suferitu natiunea prin mórtea lui, cu curagiulu barbarescu ce l'amu mostenitu dela densulu.

„*Kelet népe*“ constata, ca Deák a fostu unulu barbatu in Ungari'a, care a avutu nu numai popularitatea, dara si priceperea si curagiulu, de a dá fatia de pretensiunile popularie ale natiunei svatulu, sa primésca politic'a, din carea a resultatu renascerea statulu unguerescu. Adencu miscata stá natiunea lângá cosciugulu marelui seu fia. O dorere nespusa ne coplesiescu inimele. Suvenirile unei epoce mari prin lupte, suferintie si rezultate insufletitórie, trecu pre dinaintea spiritulu nostru. Si acum cându figur'a cea mai mare a acestui tempu intra in panteonulu nemoriei, indreptámu in dorerea nostra câtra atotu potintele o rogaciune lina de multiamita, pentruca ni-a datu unu astfelu de barbatu.

Revist'a politica.

Sabiuu in 21 Ianuarie v.

La 17 Ianuariu n. se dede de scire ambelor case ale parlamentulu unguerescu, ca marele patriotu Franciscu Deák a repositu. Dupa ce se dede espressionu viua dorerei profunde asupra acestei perderi mari se facura dispositiunile de lipsa, spre a se dá multu regretatulu barbatu onórea cea de pre urma intr'unu modu demnu de faptele si meritele lui stralucite. Presidentulu casei deputatoru va anuncia perderea cea mare ce suferé tier'a tuturoru municipioloru, senatulu imperialu si ministeriulu.

Cuventulu funebru lu va rosti Col. Ghyczy. In dieta se va tiené o deosebita serbare de jale.

Pregatirile ce se facu promitu, ca inmormntarea ce va urma Joi la 11 ore a. m. dela palatulu Academiei, va fi un'a dintre cele mai stralucite. Jurisdicțiunea din Budapest'a a invitat pre cele-lalte jurisdicțiuni sa participe la inmormntare prin deputatiuni, asemenea facu si alte corporatiuni din Ungari'a. O deosebita onóre se vede si in dispositiunea, cá marele defunctu sa se inmormnteze pre spesele tieriei, pentru care a luptatu cu succesu preste 40 ani.

Unele tribunale (celu din Brasiovu ș. a.) nu primira rogarile advocatiloru contra folosirei escluse a limbbei magiare, ci in locu de a le substerne ministeriului le respinsera din capulu locului. „Pesti Napló“ de Vineri afla acést'a procedere a tribunaleloru corecta si motivata prin lege. Pentru a preveni ori-ce indoielea „P. N.“ propune crearea unei legi scurte, in care sa se enuncieze, ca limb'a afaceriloru advocatiali trebuie sa fia cea ungrésca.

Totu odata conjura acést'a fóia guvernulu, cá sa nu asculte de reprezentarile advocatiloru.

Deputatiunea camerei advocatiloru din Sabiu ce a plecatu la Pest'a in caus'a limbbei a fostu primita la 18 Ian. v. de ministruulu justitiei B. Perezel in audientia. Ministruulu primí representatiunea si raspunde cu bunavointia:

„Responsulu relativu la interlatiunea lui Transchenfels, care pentru insemnatarea lucrului se va statóri in consiliulu ministerialu, va fi si resolutiunea la representatiunea d-vóstre. Camer'a e chiamata, a promová pre lánga justitia si adeveratele interese ale statului.“

Din Bucuresci se tramise la „Independinti'a belgica“ telegram'a urmatoria: „Contra presidentelui cabinetului (Lasc. Catargiu) s'a incercatu unu atentatu. Atentatorulu e unu impiegatu destituitu pentru defraudare, cáru ministruulu n'a voitu sa-i redee postulu. Ministruulu presedinte e usioru ranitu, atentatorulu e arestatu.“

Cetimu in „Italia“ urmatóarele: „Gasimu intr'unu organu alu dlui de Bismark, „N. Deutsche Zeitung“ declaratiuni cari ni se paru curióse a le relevá. Acestu diurnal, analisandu o brosiura aparuta la Parisu sub acestu titlu: „Franci'a si Germani'a la primavér'a viitoare, dice ca acésta brosiura corespunde de minune tendintiei pacifice a politicei germane. Este chiaru Franci'a, adauga jurnalulu dlui de Bismark, care va determiná in sesi natur'a raporturiloru cari aru dorí a avé cu Germani'a: déca ea voesce a renuncia fracamente si lealmente la ori-ce felu de idei de revansia, déca voesce sa abandone pretentiunea de a se erigiá in soldatulu papei, nimicu nu va impedeá pre cele dóne natiuni de a legá relatiuni de sincera amicitie.

Articululu adauga ca Franci'a nu este amenintata de nimeni in propri'a sea securitate, si ca ea póte a se ocupá fara grige de desvoltarea prosperitatiei interioare cu certitudinea de a nu gasi nici decum pe Germani'a in calea sea, atátu cátu ea va urmari o politica de pace.“

Cetimu in „Pressa“:

Pre cátu s'a vediatu din óre-care telegrame din Belgradu, luptele eroice ale erzegovineniloru si prafulu de pusca, alu cáru mirosu vine dela hotarul Serbiei, unde ostirile otomane stau gramadite, nu au potutu face sa se uite luptele de partide din intru, spre a fi unite gafa de ori-ce eventualitate. Rosii din Serbi'a, cá si cei

dela noi, devinu din ce in ce mai pasionati pentru luptele personale si de partitu, tocmai in aceste impregiurári grele. In Scupcin'a Serbiei, dice „le Nord“, suntu multi radicali si cuventulu loru de ordine se vede a fi suprimarea si luptele de partitu, darea in judecata a ministeriului Marinovici pentru trecutu, cá si in Greci'a.

„Camer'a din Aten'a, dice „le Nord“, n'a asteptatu multu spre a gasi imitatori. Camer'a Serbiei aru avé altu ce-va mai bine de facutu, ni se pare, decátu de a-si perde tempulu in recriminari retrospective; ea aru face mai bine sa se ocupe mai putienu de trecutu si mai multu de presintele si viitorulu principatului serbu. Administratiunei intiepte si luminate a ministeriului Marinovici datoresce Serbi'a o mare parte din prosperitatea de care s'a bucuratu in anii din urma.“

Eata in ce modu se exprima Revist'a de luni din Vien'a, care reclama pentru populatiunile crestine dreptulu de a participá egal cu musulmanii la tóte interesele politice si sociale ale imperiului otomanu si a le asigura garantii serióse de executarea acestoru reforme:

„Pórt'a nu se va opune la realizarea unui proiectu care-i este recomandat in numele intregi Europe si care nu póte fi atribuitu politicei exclusive si egoiste a unui singuru statu. De siguru ca nu va fi vorb'a a obtiené dela Pórt'a concessuni generale, si ca puterile trebuie sa insiste pentru a asigura garantii positive de realizare. Turci'a póte avea obiectiuni legitime de opusu ideei de a face pre Bosni'a si Erzegovin'a autonome, dara nu vedemu ce aru avea, sinceramente vorbindu, de obiectatu contra admiterei crestiniiloru de a participá la gestiunea afaceriloru proprii si la cooperarea deslegárei cestiuniiloru practice ale vietiei politice, in just'a mesura ce le acordá starea lucrurilor. Garanti'a formala se afla óre-cum in insasi situatiunea, in dreptulu populatiuniloru de a gerá propriiele loru afaceri si in educati'a ce trebuie a li se dá pentru a le face demne de a se guverná de sine. Déca Pórt'a iá decisiuni serióse si primesc consiliile puteriloru — ceea ce e singurul midilocu pentru a cástigá increderea populatiuniloru, pacificarea atunci devine posibila, si se póte considerá chiaru cá realizabile oper'a amalgamárei in califatulu din Constantinopole a tuturiloru elementelor care adi tindu a se despartí. Acést'a e scopulu puteriloru si acést'a trebuie sa fia mai pre susu de tóte scopulu Portiei otomane.“

Ultimele sciri ce ne aducu organele din strainatate, si anume oficiosulu „Standard“ din Londr'a si „le Nord“ dela 23, afirma positivu ca guvernulu Angliei a aderatu in modu completu la not'a contelui Andrassy si la program'a recomandata de puterile dela Nordu pentru Turci'a, si ca acésta adesiune a Angliterei s'a facutu fara nici o reserva. Acést'a probéza, observa „le Nord“, unu revirimentu semnificativu in politic'a englesa. Oficiosulu „Journal de St. Peterburg“ exprima satisfactiunea sea pentru acésta buna intielegere intre puterile garante si dice ca Russi'a nu si-a parasitu politic'a ei traditionala in orientu de a protege popórele crestine, iera Europ'a a renuniatu la acea neincredere si banuiala cu care priviá in trecutu politic'a imperiului rusescu, apreciandu in aceste impregiurári desinteresarea si lealitatea sea.

Amu spusu in numerulu precedente, ca nu cunosemu inca cuprinsulu in estenso alu notei contelui Andrassy si programei de reforme si garantii ce au recomandat acum Tur-

ciei tóte puterile garante. Este vorb'a in acea programa de acordarea autonomiei mai multu séu mai putienu intinse pentru Bosni'a si Erzegovin'a? Acést'a pare ca este dorinti'a exprimata de puteri, spre a ajunge la pacificarea acelor tieri ce se lupta cu eroismu pentru libertatea loru, déca vomu judecá dupa cele serise de oficiós'a Revista de luni din Vien'a. Acésta idea resulta si din organulu guvernului rusescu, „Journal de St. Petersburg“, care gasesce reformele promise dela sine de cátra Pórt'a otomana cá neindestulatóre si lipsite de garantiile necesarie. Eata cum se exprima „Journal de St. Peterbourg“: „Este acum recunoscutu din tóte partile ca reformele promise de Turci'a dela sine suntu neindestulatóri spre a putea restabilí liniscea in provinciele rescutate si ca in interesulu pácei Europei, puterile au dreptulu si datori'a de a asigura cele mai serióse garantii pentru executarea reformelor necesarie.“

Nu avemu obiceiulu, dice „Pressa“ a cántá in tóte dilele osanele Mariei Séle Domnitoriului, precum faceau onor. nostri adversari dela „Romanulu“ pre candu erau la putere. Déru ne simtimu datori cá romani si publicisti a dá desmintire si a protestá contra atacuriloru si insinuariloru perfide cu care se servescu oposantii nostri contra suveranului Romaniei, cáru'a tier'a i detoresce salvarea ei din prapasti'a in care se afundase in 1866, si inaugurarea stabilitatii, fortiei morale si activitatii oneste in intru, a prestigiului si demnitatii nationale in fati'a Europei.

Amu protestatu inca de ieri contra unoru sciri false reproduce de „Romanulu“ din ó fortia fara importantia din Parisu, care e unu felu de sucursala a organelor rosii dela noi; acést'a e foiti'a numita „Tablettes d'un spectateur.“ Revenimu adi, precum amu promis, si denuntiamu inca odata procederea antinationala si anticonstitutionale, cu care dinasticii din 68 dela „Romanulu“ acrediteza si respandescu sgomote false cá acelea ca M. S. Domnitoriulu aru voi sa abdica etc. Ei colportéza asemenea sgomote dupa foiti'a parisiana „Tablettes d'un spectateur,“ si in locu de a le desminti, le acrediteza publicandule fara reserva.

Si nu numai M. S. Carolu, ci si principele Milanu alu Serbiei a devenitu obiectulu atacuriloru nedemne ale rosiiloru nostri. Ei spunu, impreuna cu tablitiele unui spectatoru, ca ambii acesti principi stau gat'a sa abdica si se parasésca tierile loru in aceste impregiurári grave ale Orientului!

Alu cui interesu séva onor. nostri oposanti candu respandescu nisce asemenea sgomote false, cu care voru sa discrediteze tier'a si sa i arete viitoriulu espusu la voi'a intemplárii in impregiurarile grave ale orientului de adi? Óre interesele Romaniei serva patriotii nostrii liberali-nationali dela „Romanulu,“ candu arata Europei si ravnitoriloru din afara, ca la noi lucrurile suntu vremelnice. Tronulu in ajunulu vacantie, si ca prin urmare... cine poftesce póte intrá si ocupá Romani'a fara resistentia?!

Ale cui treburi facu adversarii nostri cándu voru sa ne arate Europei in o stare de slabiciune in intru, si lipsiti chiaru de scutulu de aparare ce avemu in inbutulu nostru domnitori Carolu I. care ne a scapatu din prapasti'a din 1866, si in care Romani'a vede astadi unitatea si tari'a ei morala, stabilitatea si scutulu ei de aparare contra furtunelor ce se anuntia in Orientu, si care trebuie a ne gasi uniti si tari in intru, spre a fi respectati din afara?

Óre prin atacuri si bravade ne-cuviincióse contra domnitoriului, prin

sgomote false de abdicári etc., voru oposantii nostri sa-si recománde tier'a inaintea puteriloru garante si s'o ocrotésca contra ori-cáru pericolu si rivna din afara.

Sciti, onor. adversari, ca cele dise in foiti'a „Tablettes d'un spectateur“ despre domnitori suntu nisce sgomote false; de ce dara le-ati reprodu su in prim'a pagina fara nici o reserva si fara desmintire? Óre spre a discreditá tier'a in ochii puteriloru si a incuragiá pre inimizii ei?

Din norocire inse strainii cá si románii, ve cunoecu cine sunteti si din ce pasiune órba scrieti asemenea lucruri, si nimeni nu va dá credientu acelor sgomote, cándu realitatea le desminte de sine.

Noi ne marginim d'ora cá publicisti a ne face datori'a de a protestá, numindu si de asta-data procederea oposantiloru nostri perfida si antinationala.

Cetimu in „Vocea Covurluiului“:

Dupa ce a deliberatu multu si cu maturitate, guvernulu anglesu a luat decisiunea energica de a nu lua nici o decisiune. Astfelu numai putemu interpretá hotarirea Angliei de a dá „o adesiune generale“ notei austriace, dar' ca 'si reserva a discutá tóte mesurile de executare. Cu alte cuvinte Angli'a, aflându-se singura; si in presentia unei determinatiuni categorice din partea celoru trei imperie dela Nordu, consimte la ceea ce nu póte impedeá si hotarindu-se sa intre cauta pre unde sa scape. Acést'a s'a intemplat si la 1871 cu ocaziunea revisiunii tratatului de Parisu, cándu Angli'a, dupa ce a aruncatu focu si para, n'a mai aruncatu decátu fumu si s'a resemnatu cu docilitate a redeschide marea négra vaselor rusesci.

Not'a austriaca nu e inca discutata in intregulu ei, dara se scie din ea destulu spre a intielege ca e vorb'a de o adeverata interventie armata. Mai intáiu va trebui sa se numésca o comisiune mista de musulmani si de crestini pentru regularea administratiunei. Insurgentii voru trebui somati sa depuna armele, si de alta parte va trebui sa se inpedece ori ce reactiune din partea musulmaniloru. Va mai trebui inca sa se determine indemnitatile ce va platí guvernulu turcu populatiuniloru decimate si predate; in fine punctulu capitalu, celu mai importantu din proiectu, este sustragerea guvernatorului celoru dóne provincii insurgente dela capriciele autoritatiei suverane, de a face din elu unu guvernatoru pre vietia, cu alte cuvinte de a pune aceste dóne provincii a imperiului otomanu pre calea directa a emancipatiunei.

Tóte aceste casuri constituiescu casuri de interventie armata, de interventie materiala; si deci din acést'a putemu intielege incurcatur'a in care se gasesce guvernulu anglesu si reservele ce 'si creaza.

Pána atunci insurgentii afirma din nou ca exista. Astu-felii o telegrama a nóstra ne spune ca lupte continue au avutu locu intre ei si turci dela 18—21 curentu, cari au esitu in defavórea turciloru ce s'au retrasu cu perderi mari, remánendu calea dela Ragusa la Trebinje in puterea insurgentiloru.

Nimenea nu póte afirmá ceea ce se va intemplá, dara fia-cine póte vedé ca punctele de pre orizontu suntu cu totulu intunecóse. Dea Ddieu sa ne insielámu!

Estrasu

din procesulu verbale al' siedintiei ordinare a Comitului Asociatiunei transilvane, tienute in 15 Ianuaru 1875 c. n. in Sibiu.

(Urmare)

Mi s'a referatu oficialminte, ca unu singuru membru alu acelei sie-

dintie s'a departatu dintrens'a, dupa ce se luara concludu asupr'a acuseriloru dlui Dr. Olariu si asupr'a propuneriloru contrarie, primindu-se acestea; ier' ceilalti membri ai amentitei siedintie, continuandu-si afacerile, au discutatu si au deliberatu asupr'a obiec-teloru, pentru care propiamente s'au fostu adunatu. Acelu membru alu siedintiei, care esira din ea mai timpuriu, a facutu acést'a — precum insusi mi-a marturisitu — nu din vre-o „indignatiune“, ci numai si singuru din cause privitorie la privatele sele trebuintie personale.

Tóte acestea demustra pâna la evidentia, ca plasmuitoriloru citatei corespondintie din „Tel. Rom.“ nici câtu de putienu nu le-au pasatu de sórtea „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“; cile-a jacutu la inima numaisi singuru *compromiterea persóniei mele* a presiedintelui si inca a unor'a vechi si demni membri ai Asociatiunei nóstre. Pentru *acea* au transplantatu ei berfelele din „Teleg. Rom.“ si in „Hermannstädter Zeitung,“ carea in Nr. seu 5 din estu anu mistifica adeverulu inca si mai amaru cá „Tel. Rom.“ si prin „clarissimii“ doctori si profesori de pre lângá dens'a, vrea sa ne dee inca si mai ample invetiaturi, de care „charu Domnului!“ nu avem nici cea mai mica trebuintia.

Ca autorii articolului din cestiune n'au avutu altu scopu, compunendulu decátu a compromite cu ori-ce pretiu persón'a presiedintelui Asociatiunei nóstre, se vede lamuritu si din *acea*, ca ei au scornitu neadeveruri, cá pre temeiu lu acelor'a sa póta enuncia la finea articolului cestiunatu, ca „*acti-vitatea subcomitetului e impededata chiaru prin presiedintulu Asociatiunei.*“

O acusatuniunea acést'a onorabilu comitetu! care la momentulu, in care s'aru constatá de adeverata, nu mi-aru mai permite a ocupá acestu locu prediale.

Interesele Asociatiunei nóstre, de a cárei esistenia si prosperare are fia-care romanu, dara cu deosebire presiedintele ei, a grigi, cá de lumin'a ochiloru sei, aru pretinde in casu, cându eu a-si pune pedeci scopuriloru acelei'a, in modu imperativu, cá se depunu mandatulu, primitu dela adunarea generala, numai decátu, si eu dechiaru serbatoresce, ca voui a có respunde acestei pretensiuni indata, cátu se va constatá de adeverata grav'a invinuire, radicata asupr'a mea prin „Tel. Rom.“!

Binevoiesca onorabilulu comitetu a luá la revisiune actele, ce-i stau inainte, si convinsu de adeverat'a stare a lucrului a decide in acést'a cestiune pentru mine si Asociatiunea nóstra atátu de momentósa! —

§ 3. Ascultandu-se din partea comitetului cu tóta atentiunea aretarea facuta de cátra dlu presiedinte, dlu interpelante Iosifu Sterc'a Siolutiu cere, dupa incheierea ei, cuventulu; se declara pre deplinu multiamitu cu deslusirile date de dlu presiedinte, si de óre-ce ataculu in contr'a acestui'a s'a facutu prin diurnalul, propune cá: spre nimicirea invinuiriloru aruncate asupr'a dlui presiedinte, comitetulu se medlocésca publicarea acestui respunsu in diurnalulu, in care s'a facutu ataculu.

Dupa o scurta discusiune, dlu Elia Macellariu face, si comitetulu primisce si radica la concludu cu unanimitate de voturi — afara de alu dlui Zachari'a Boiu, care intrându numai pre la finea respunsului datu in siedintia, si neavendu cunoscintia despre decursulu lucrului, s'a abstienutu dela votu — urmatori'a propunere.

Comitetulu ia respunsulu dlui presiedinte spre sciintia multiamitória si-si esprima profund'a sea indignatiune, ca se afla in sinulu natiunei individi, cá autorele corespondintiei de dato Sibiu 30/18 Decembre 1875, aparute in „Telegrafulu Romanu“ nr. 101,

(a. tr.) care nu s'a sfitu a pásii in publicitate cu invinuire, pre cátu de grave, pre atátu si de nefundate in contr'a presiedintelui Asociatiunei. Pentru informarea publicului sa se publice atátu interpelatiunea dlui membru Iosifu Sterc'a Siolutiu adresata presiedintelui, cátu si intregu respunsulu acestui'a in fóia Asociatiunei si in „Telegrafulu Romanu.“

Acestu estrasu s'a estradatu prin Sibiu in 27 Ianuaru 1876.

D. P. Barcianu,
secretariulu alu II-lea.

Legea de comerciu

(Urmare)

§ 49. Prin actulu incheiatu de unu procuristu séu de unu prepusu comercialu, in virtutea procurei sele séu a mandatului seu in numele siefului, cestu din urma adeca siefulu dobandesce fatia cu tertii drepturi si devine obligatu.

Nu are locu distinctiunea (deosebirea), ca actulu s'a incheiatu espresu in numele siefului, séu ca numai in urm'a circumstáriloru si dupa vointi'a contractantiloru va trebui consideratu cá incheiatu in numele siefului.

Intre procuristi séu prepusii comerciali si intre tertii, unu actu incheiatu nu produce nici drepturi nici obligatiuni.

§ 50. Procuristulu séu prepusulu comercialu nu póte fára voi'a siefului, transferá procur'a séu mandatulu asupr'a altui'a.

§ 51. Procur'a precum si mandatulu de comerciu se potu revocá ori cându, fára cá prin acést'a revocatiune sa se altereze drepturile ce provinu din reportulu de servitiu in fiintia.

Mórtea siefului nu atrage dupa sine stingerea procurei. Mandatulu de comerciu numai atunci se va atinge totu odata cu mórtea siefului, cându a fostu datu espresu numai pentru decursulu vietiei acestui din urma.

§ 53. Cine va incheiá o afacere comerciala in calitate de procuristu séu de prepusu comercialu fára a fi primitu procuratiune séu mandatu, totu asemenea unu prepusu comercialu, care la incheierea unei afaceri va trece preste limitele mandatului seu, acesti'a toti voru fi responsabili fatia cu a trei'a persóna interesata, conformu dreptului de comerciu; partea interesata va puté actioná (da in judecata) pe contravenientulu dupa voi'a sea séu pentru daune — interese (despagubire) séu pentru aduce-re la indeplinire a contractului.

§ 53. Unu procuristu séu unu prepusu comercialu autorisatu cu gestiunea intréga a unei profesiuni de comerciu, nu va puté face comerciu, fára autorisatiunea siefului seu, nici pentru propiulu seu contu nici pentru contulu altui'a.

Autorisatiunea siefului se va presupune chiaru si atunci, cându la defierea procurei séu a mandatului erá sciutu, ca procuristulu séu prepusulu comercialu exercitá vre-unu comerciu pentru contulu seu, séu pentru contu strainu, si déca in tóte aceste nu se conditionase abandonarea acestei intreprinderi.

Cându procuristulu séu prepusulu comercialu va calcá acést'a prescriere, siefulu va puté reclamá daune — interese pentru prejudiciulu suferitu. Siefulu este autorisatu, cá operatiunile, procuristulu séu prepusulu comercialu le-a facutu pe contulu propriu, adeca alu procuristului séu alu prepusului comercialu, sa le considere cá incheiate pe contulu seu, adeca alu siefului.

Dispositiunile de susu suntu valibile si in privinti'a comisiloru.

§ 54. Dreptulu siefului de a considerá — in casurile paragrafului precedente — operatiunile cá incheiate pe contulu seu si de a reclamá daune — interese se stinge dupa trecerea

unui terminu de 3 luni, socotitu din momentulu, cându siefulu a avutu sciintia despre contractarea operatiunei.

Titlulu VI. Despre personalulu de adjutoriu.

§ 55. Reporturile de servitiu si drepturile de salariu (léfa) si de sustentatiune ale personalului de adjutoriu (comisi, ucenici) voru formá objectulu liberei conventiuni. In lips'a unei asemenea conventiuni se voru aplicá, pre lângá observarea divergentieloru stipulate de acést'a lege, dispositiunile capit. 3, 5 si 6 din legea de profesiuni (art. de lege VIII din an. 1872).

§ 56. Unu adjutore de comerciu, care va fi impededatu cându va prin vre-o nenorocire fára vin'a sea dela indeplinirea servitiului seu, nu va pierde din acést'a cauza drepturile sele la salariu, si sustentatiune. De acestu beneficiu se va bucurá inse numai pe terminu de 6 septamani.

Reportulu de servitiu intre siefu si intre prepusulu comercialu se va puté suspende de fia-care dintre párti dupa o congediare (prenunciare) prealabile de 6 septamani, déca prin contractu nu va existe unu terminu mai lungu séu mai scurtu de congediare.

In privinti'a adjutorelui de comerciu insarcinatu cu agende mai importante, in speciale in privinti'a contabililoru si a cassariloru, terminulu de congediare reciproca este ficsatu pre trei luni.

Dispositiunile acestui paragrafu se aplica si in casu de falimentu alu siefului.

§ 58. Adjutorele de comerciu va puté suspende reportulu seu de servitiu si fára congediu:

1. cându siefulu nu va indeplini obligatiunile contractate;

2. cându siefulu, substitutulu seu séu membrii familiei sele voru vatemá prin maltratare fisica pe adjutorele comercialu séu voru comite o lesiune (vatemare) grava a onórei lui.

3. déca cineva din circumstantie, cari la incheierea contractului nu erau latente, voru aparé puse in periculu sanatatea séu viati'a ajutoriului comercialu prin continuarea raportului de servitiu.

Drepturile ajutoriului de comerciu la salariu si sustentatiune, in aceste casuri, voru remanea in vigóre pentru intregulu terminu de concediu.

§ 59. Ajutorele de comerciu va poté fi departatu fára concediu indata:

1. Déca va abusá de increderea siefului seu, punendu astfelu in periculu interesele intreprinderi;

2. Déca va face comerciu pentru contulu seu, séu pentru contulu unei a trei'a persóna, fára autorisatiunea siefului;

3. Déca nu-si va indeplini obligatiunile séle;

4. Déca va fi condamnatu la inchisóre pre unu terminu mai lungu de trei dile, séu déca fára autorisatiunea siefului si fára cauza legitima va lipsi mai multu de cátu 3 dile dela postulu seu;

5. Déca va fi incapabilu de a-si indeplini detoriile servitiului, la care s'a obligatu;

6. Déca prin unu morbu mai indelungatu va fi retienutu dela servitiulu seu;

7. Déca va suferi de unu morbu scarbosu séu contagiosu;

8. Déca va deveni culpabilu cátra siefulu ori substitutulu lui ori cátra membrii familiei lui prin maltratare fisica séu prin lesiune (vatemare) grava a onórei lui.

9. Déca prin nebagare de séma, admonitu fiindu, va pune in periculu siguranti'a casei séu a stabilitentului de comerciu;

10. Déca prin cupiditate (pofta) de castigu va comite o crima.

Se va decide in sensulu §-lui 56, déca in casurile din aliniatele 6 si 7,

dupa circumstantiele aparinti, se voru cuveni ajutorelui de comerciu salariu si sustentatiune.

§ 60. Dispositiunile acestei legi nu se referu la acele persóna, cari facu servitiu de manoperari la o intreprindere comerciala.

Titlulu VII. Despre societatile comerciale in generalu.

§ 61. De societáti comerciale se considera:

1. Societátiile in nume colectivu;
2. Societátiile in comandita;
3. Societátiile pre actiuni;
4. Asociatiunile mutuali.

§ 62. Intrunirile de a intreprinde pre profitu si pre perderea comuna un'a séu mai multe operatiuni speciale de comerciu, nu suntu supuse dispositiuniloru acestei legi, cari tractéza despre societátiile de comerciu.

Déca nu va fi stipulara altumintrea prin conventiune, toti participantii la o asemenea intrunire voru fi obligati a aportá (a aduce bani) in reportu egalu la intreprinderea comuna; profitulu si perderea in lips'a altoru conditiuni se va împárti pre capete.

In afacerile, pre care unu participantu le au incheiatu cu o a trei'a persóna; participantulu singuru va deveni indreptatitu si obligatu fatia cu a trei'a persóna. Candu in sa unu participantu va fi vorbitu totu-odata in numele si din ordinulu celorlalti, séu, candu voru fi tractatu toti participantii in comunu séu printr'unu mandataru comunu, atunci fie-care dintre participantii va fi solidariu indreptatitu si obligatu fatia cu a trei'a persóna.

Dupa terminarea operatiunei comune participantele, care a geratu (portatu) afacerea, va trebui se de contu celorlalti participantii. Totu-odata este obligatu a efectuá licuidatiunea.

§ 63. Societátiile de comerciu sub ratiunea (firm'a) loru potu dobandi drepturi, contracta obligatiuni, cásciga drepturi de proprietate si alte drepturi asupr'a imobililoru si ia casuri de litigiu (procesu) potu fi actori si actionati.

Despre societátiile de comerciu in nume colectivu.

Capu I. Despre infintiarea societátiilor.

§ 64. O societate in nume colectivu existe, cându dóue séu mai multe persóna exercitéza o profesiune de comerciu sub ratiune comuna si cu obligatiune neliminata (netiermurita) si solidaria.

Spre validitatea conventiunei de societate nu se esige (recere) nici unu actu inscriu nici alte formalitati.

§ 65. Infintiarea unei societáti comerciale in nume colectivu trebuie anuciata la inceperea afaceriloru din partea asociatiloru pentru inscrierea in repertoriale de comerciu la acelu tribunalu, in alu cárei circumscriptiune va avé siediulu seu, si inca la fia care tribunalu, in alu cárei circumscriptiune va avé o sucursala (filiale).

Anunciulu trebuie se contiena:

1. Numele, positiunea sociale si domiciliulu fia-cáru'i'a dintre asociati;

2. Ratiunea societátiilor si loculu, unde si va avé siediulu;

3. Epoc'a de cându s'a infintiatu societatea;

4. Déca va existe conditiunea, ca sa fia reprezentata numai de unulu séu de unii dintre asociati, trebuie se contiena inndicatiunea, carele séu cari suntu destinati pentru acést'a, totu asemenea se va indicá, déca dreptulu de reprezentatiune se va exercitá in comunu.

§ 67. Anuciurile mentionate in paragrafele precedente, cari voru trebui inscrie cu intregulu loru cuprinsu in repertoriale de comerciu, se voru subsamná de toti asociatii cu propri'a loru mâna dinaintea tribunalului, séu se voru susterne in forma autentica.

Asociații, cari voru reprezenta societatea, voru legaliza totu odata subsemnatura lor dinaintea aceluiași tribunale, sau le voru sustinere in forma autentica.

Capu II. despre raportul juridic in tre asociati.

§ 68. Raportul juridic intre asociati se regulaza mai intai prin conventiunea de societate, deca inse conventiunea nu ar cuprinde nici o dispozitie referitoare la acestu raport, voru servi de base dispozitiunile acestei sectiuni.

§ 69. Aportandu-se in societate bani sau alte lucruri consumabile, sau supuse schimbării, aceste obiecte voru deveni proprietatea societății: acesta regula se refere si la lucruri neconsumabile sau cari nu sunt supuse schimbării, deca s'a aportat in societate cu o certa valoare de estimatiune, afara deca se va fi operat estimatiunea numai cu scopu de a se ficsa partea de profitu.

In casuri dubioase se presupune, ca — obiectele mobile (si imobile) — cari pana atunci erau proprietatea unui a dintre asociati, dara care se afla trecute in inventariul subsemnatu de toti asociatii — au devenit proprietatea societății.

§ 70. Nici unu asociat nu este obligat a augmenta (mar) aportul sau preste sum'a ficsata prin contractu, nici nu este silitu a complectá aportul, ce aru p diminuat prin perderi.

§ 71. Societatea raspunde pentru spesele ce face unu asociat in afacerile societății, pentru obligatiunile, ce le contracteaza in sarcina ei, si pentru perderile ce le suferé imediatu prin operatiunile lor sau riscurile inseparabile de dens'a.

Asociatul pote reclama interese pentru banii avusanti din diu'a avansului, inse pentru ostent'a sea la cestiunea atacerilor societății nu i se cuvine nici unu dreptu de indemnizare, afare de casulu mentionat in § 84.

§ 72. Fia-care dintre asociati este obligat a aplica in afacerile societății aceluiași zelu si aceasi ingrigire pre cari le aplica ee ordinariu in proprietatele sele afaceri.

Fia-care dintre asociati este responsabilu societății pentru dauna ce ea aru fi suferit prin culpa lui; elu nu va pote compensa acesta dauna prin acele avantaje, ce aru fi procurat societății in alte casuri prin zelulu seu.

(Va urmá)

Varietáti.

Despre dílele din urma ale lui Franciscu Deak s'au stracurat prin foile publice scrii varie, mai multu sau mai putienu exacte. Dela craciunu, cu deosebire dela anulu nou incóce starea pacientulu deveni totu mai ingrigitoria. La 21 Ianuariu 'lu cuprinse o slabitiune mare, amicul seu intimu cont. Mikes si nepotulu seu B. Vörösmárty impreuna cu mediculu Dr. Kovács, care a aretat o ingrigire afabila pentru vieti'a marelui barbatu, era de fatia langa densulu. Deak facu semnu amicului si nepotului seu sa se departeze spre a se consulta cu mediculu despre starea sea. In urm'a acestei consultari episcopulu Ronay cerceta pre pacientu a dou'a di si i asculta marturisirea. Din diu'a acest'a morbulu deveni totu mai acutu, la 28 Ian. inainte de amedi pacientulu ceru hártia, se paré ca vrea sa-si faca testamentulu, dara din cele ce a scrisu abia se pote ceti cuvintulu „vointi'a mea” — dupa acest'a intinse man'a celor ce-lu impresora spre a-si lua diu'a buna. Dupa amiedi a revenit la consciinta, scrise pre o tabla ca de mai multe díle a turbu-

ratu in continuu, averea sea o danpotului seu, care va folosi din trens'a o parte spre depurarea datorielor, iera alt'a spre scopuri bune. Mai tardiu inse pacientulu slabi din ce in ce, asiá incatu se prevedea apropierea catastrofei. La trei patrarie pre 11 ore marele patriotu 'si dede sufletulu seu in manile creatorului.

Deak presimtise apropierea sferisului, dupa cum se vede din impregiurarea amintita, ca si-a luat diu'a buna dela cei ce sta impregiurulu seu. Densulu a suferit cu constantia dorerile ce-lu torturau, nimene nu la auditu tanguinduse, numai odata l'amentá, ca aru fi meritatu pote o sorte mai buna.

Reposatul suferindu de inima inca din anii cinci dieci a consultat pre mediculu Skoda din Vien'a, care a constatat congestiune de sange spre inima si abortitati in circulatiunea sangelui, din cari s'au desvoltat suferinti'a de inima, morbulu de care a suferit si neuitatulu nostru arhiepiscopu Siagun'a. La 1872 fiindu cu actualulu ministru de financa la mum'a acestuia in Taplanfalva cadu in urm'a convulsionilor de inima intr'o epilepsia si mediculu Dr. Kovács constata inca pre atunci caracterulu acutu alu morbului.

* Schimbare in ministeriulu ung. Se vorbesce ca ministrulu de comerciu E. Simonyi demisiuneza. De urmatoriu alu seu se dice ca e designat Lad. Corizimici deputatulu Ognei.

* Directiunile drumurilor de feru au scadiutu cu 5% tarifa de class'a a dou'a si a trei'a pentru cei ce voru sa asiste in Budapesta la immormmentarea lui Deak.

* Deputatiunea camerei advocatilor din Sibiu carea a fostu in cestiunea linbei la ministerlu ne spune o foia din locu ca a sositu acasa sanatosa.

** Multiamita publica. Parintelui Teodoru Siandoru din comun'a gr. or. Cuesdiu protopr. Turd'a superior, sustiene prin industria sea cea mare de lemne, din muntii sei, unu numeru insemnatu din poporatiunea cea forte scapata in acestu tempu criticu financiaru; impartindu sute de fioreni pre tota septaman'a, atatu la dileri, catu si la ducetorii de bradi si scanduri la tiermi Muresiului.

Demnulu barbatu si marinosulu parinte Siandoru nu-i lipsese nici voi'a de a ajuta, atatu pre singurateci, catu si pre corporatiuni, respective pre bisericile din juru, si prin acest'a a-si face unu nume nemuritoriu.

In ver'a anulu expirat 1875 p. e. la edificarea unei nove biserici gr. or. in comun'a Dumbrava, au sucursu cu ajutoriulu seu insemnatu, atatu banalu, catu si cu unu numeru insemnatu de scanduri si alte lemne trebuincioase.

Acum'a de presentu, au datu voie poporenilor din Ded'a a alege din muntii dese dupa placu bradii, ce voru face trebuintia, pentru pregatirea siendileloru de lipsa, la redicarea unui coperisiiu nou in loculu celui vechiu, pre biserica din acest'a comuna.

Surprinsi deci de bunatatile acestui barbatu, ce face si de altmintrenia onore romanimei in genere, iera preotimei din acestu tinentu in specie cu averea sea cea colosala, poporeni din Ded'a aducu prin subscrisulu multiamirile lor cordiali publice parintelui Teodoru Siandoru din Cuesdiu.

Mateiu R a d u, invet. gr. or. in Ded'a.

** Balulu domnescu in Bucuresci dela 10 ale curentei a fostu splendidu si a durat pana 4 ore despre diua. Intre orele 10 si 11 a aparut Mari'a sea domnitoriulu in salonulu celu mare, care era ocupat de dame si domniore in toalete forte elegante si de unu gustu distinsu si variatu, de membri corpului diplomaticu, dni ministri,

oficieri de tota arma, inalti demnitari ai statului, deputati, senatori, consilieri, publicisti si deferite persoane distinsu si numerosi invitati din societate. Cu acesta ocaziune Mari'a sea, cu afabilitatea-i cunoscuta, a adresatu cuvinte gratiose si a convorbitu cu diferite persoane candu dantiulu a fostu intreruptu si damele cu gaverii au descinsu in sala supeului eschisu ce a fostu servitu.

Dupa supeu a reinceputu dantiulu si cotilionulu si a durat pana pre la orele 4.

* Unu atentatu infam a avutu locu eri contr'a dlui L. Catargi, presedintele consiliului de ministri. Unu individiu, anume Paraschivescu Mosioiu, fostu sub-prefectu in judetiulu Cahulu si in urma siefu de birou la politia capitalei, departatu pentru delapidari si abusuri, solicitá continuu a i se da unu postu. Refusandui-se cererea, eri, pre candu d. presedinte alu consiliului se ducea la Camera si se afla deja sub gangulu metropoliei, acelu individiu 'lu acosteza si 'lu lovesce cu unu betiu. Parendu-se cu bratiulu, d. presedinte a fostu forte putienu atinsu cu verfulu betiului la obrazu, incatu se afla deplinu bine. Culpabilulu a fostu imediatu prinsu si datu pe man'a justitiei. Adunarea aflandu despre acestu miserabilu atentatu, a exprimat in unanimitate, dupa o motiune a dlui colonelu Manu, regretele sele pentru acesta nenorocita intemplantare, la care a respunsu d. ministru de resbelu, exprimandu recunoscintia adunarei in numele intregului cabinetu.

** Portareii. — Cuventulu „portarelu” insemnedia literalmente paditoriulu unei porti seu usi si se aplica si astadi, in acestu sensu, la unele servicii. Oficierii ministeriali, insarcinati cu semnificariile necesare atatu la instructiunea proceselor cum si executarea sentintielor, n'au luat de catu in secolulu alu 18-lea titlulu de portarei.

Acesta institutiune, fara de care n'aru fi posibila justitia, se gaseste la tote poporele anticitati. La Ebrei *sophesim* seu judecatorii orasielor au vé sub ei oficierii insarcinati a le esecuta ordinele. Ei erau numiti *soterim*. „Asiediati langa tribunalulu, dice Pastoret, tieneau in mani biciulu seu batiulu spre a lovi pre criminali candu se pronuntia condamnarea.” La Rom'a portareii se numiau aparitores, viatores, statores, etc. In generalu erau sclavi liberati.

Acesta institutiune a trecut totu in stare rudimentara la poporele din evulu mediu si chiaru moderne. Numai in tempurile nostre erau omeni ignoranti si brutali intru catu-va, dara acest'a era caus'a tempului; inse, cu catu necesitatele ordinei sociale s'au simtitu mai bine, cu atatu si portareii au trebuit sa se confirme cu tempulu. Astadi avem portareii mai instruiti si, putemu dice, delicati. Mai de multu erau insultati si huiduiti, si de aceea trebuiau sa raspundia totu pre asemenea tonu; astadi s'au camu stersu preventiunile contr'a acestor oficierii publici cari esercita in modu onorabilu functiuni utile si indispensabile, deci si ei au devenit ce suntu actualmente.

* Tesaurulu dela Petroas'a. Aflamu cu placere ca politia, prin inteligentia si activitatea sea, a descoperit si acelu sferu de tava si bratiar'a de aur cu inscriptiune, care facu parte din tesaurulu dela Museu ce fusese furatu de vestitulungu Pantazescu. De si bratiar'a a fostu taiata de argintariulu la care s'au gasitu aceste bucati, dara din norocire a scapatu tocmai partea ce continea interesant'a inscriptiune ce era pe acea bratiara. Argintariulu acelu e arestatu ca complice seu tainitoriu de lucruri furate si-si va lua pedeps'a ca si ajutoriulu principalu.

Astu-feliu acelu pretiosu tesauru, unicu in Europ'a, s'a restituit in intregulu seu Museu nationalu.

Preturile din piatia.

Sabiu 16/28 Ianuariu. Grâu o hectolitra, calitate cea mai buna, 6 fl. 10, de mijlocu 5 fl. 60, inferioara 5 fl. 70; grâu mes-tecatu cual. cea mai buna 4 fl. 70, de mijlocu 4 fl. 30, inf. 3 fl. 90; secara, cual. cea mai buna 3 fl. 70, de mijlocu 3 fl. 50, inf. 3 fl. 30; orzu 3 fl. 50; ovesu 2 fl. 60—2 fl. 20; cucuruza (porumbu papusoiu) 2 fl. 40; cartofi, 85 xr.; mazare ltr'a 14 xr.; linte 17 xr.; fasole 9; fenu 50 chilogr. 95 xr. — 1 fl.; lemne de focu unu metru cubicu 3 fl. 50 lemne vertese si 2 fl. 80 mestecate. — Lumini de seu 57 xr. chilogr., sapunu 46 xr.; carne de vita 32, 30, 28; de vitielu 32—28 xr.; de porc 38—36 xr., slanina 60 xr. chilo.

Bursa de Vien'a.

Din 20 Ianuariu (1 Febr.) 1876

Metalicele 5%	68 70
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	73 70
Imprumutulu de statu din 1860	111 50
Actiuni de banca	879 —
Actiuni de creditu	191 20
London	114 35
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 75
„ „ „ Temisiorene	74 25
„ „ „ Ardelenesci	74 75
„ „ „ Croato-slavone	89 —
Argintu	104 20
Galbinu	5 40
Napoleonu d'auru (poli)	9 18

Concursu.

Spre ocuparea statiunei de capelanu langa veteranulu parochu din suburbiulu inferioru Port'a turnului in Sibiu prea onoratu domnu asesoru consistorialu Petru Badila, dupa incuviintierea prea Veneratului consistoriu archidiececanu dto 18 Septembrie 1875 nr. 26 42, se deschide prin acest'a concursu pana in 15 Februariu a. c.

Fiitoriulu capelanu va ave jumatate din tote venitele parochiali, cari dupa tacele stolari, portiunea canonica, casa parochiale si dupa venitele accidentali se apropia la sum'a unei parochii de clas'a I.

Dela fiitoriulu capelanu se cere, ca neconditionatu se locuiesca in casa parochiala, carea e situata nemidlocitu langa biserica, e de zidu cu trei incaperi, curte, siura si gradina de legumi, si carea i-se va computa in venitu cu 80 fl. pre anu.

Concurentii, cererile lor bine instruate dupa statutulu organicu § 13 si dupa dispozitiunile provisorie pentru regularea parochielor in archidiececa din 1873 § 16 lit. b. pana la terminulu prefiptu, sa le inainteze la presidiulu scaunului protopresbiterale alu Sibiului I.

Sibiu in 12 Ianuariu 1876.

Comitetulu parochiale in contielegere cu par. protopresbiteru.

Concursu.

Fiindu-ca la cererea parochului Alecsiu Fratesiu, si a poporului din opidulu Presmeru, maritul consistoriu archidiececanu la 13 Martie 1875 nr. 436/B. a incuviintiatu instituirea unui capelanu, care sa fia totu-odata si invetiatoriu de cl. a III ca diriginte asiá se escrie concursu pana la 8 Februariu a. c. in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele suntu:

a) din caus'a alodiala in bani, cuartiru si bucate 430 fl. v. a.

b) din didactru, dela morti, masle si alte accidentii 70 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a-si asterne suplicele instruate in sensulu statutulu organicu pana la terminulu indicatu la subscrisulu, de sine se intielege, ca concurentii voru documenta, ca au absolvat celu pucinu 4 clase gimnasiale, apoi cursulu pedagogico-teologicu-cu atestatu de calificatiune, si ca a servitu 2—3 ani ca invetiatoriu.

Brasiovu in 8 Ianuariu 1876. —

Pentru comitetulu parochiale:

Ioanu Petricu m. p.

Protopresbiteru gr. or.